

Studie KPMG o vývoji nelegálního trhu s cigaretami ukazuje nejhorší rok za poslední dekádu

11.6.2025 - Komerční sdělení | ČTK

Za nárůstem černého trhu stojí mimo jiné výrazné zvýšení spotřebních daní v jednotlivých zemích a s tím spojený prudký růst cen cigaret. Této situace pak využívají zločinci, kteří na trh dodávají levné neregulované, nezdaněné a nekvalitní výrobky, včetně padělků.

Nejzávažnější kategorií nelegálních cigaret jsou padělky. Celkem se jich v EU spotřebovalo 15,3 miliardy kusů, což představuje 20,2% nárůst oproti roku 2023. Kromě toho takzvané „illicit whites“, tedy legálně vyrobené cigarety pašované přes hranice do zemí, kde jsou jen omezeně distribuovány nebo nejsou distribuovány vůbec, dosáhly objemu 8,2 miliardy kusů. Zároveň s tím studie potvrzuje trend rostoucího počtu nelegálních továren na cigarety přímo v zemích prodeje. Množství cigaret zabavených při razích v nelegálních továrnách se v roce 2024 téměř zdvojnásobilo z 239,9 milionů ks v roce 2023 na 472,6 milionů kusů v roce 2024.

"Nelegální obchod s tabákovými výrobky ohrožuje evropskou ekonomiku, veřejné zdraví, bezpečnost a sociální stabilitu. V současné době jsou nelegálně dováženým a padělaným zbožím zasaženy zejména trhy s vyššími daněmi a vyššími cenami, jako je Francie nebo Nizozemsko," uvádí Christos Harpantidis, senior viceprezident PMI pro vnější vztahy. *"Rozvoj černého trhu negativně ovlivňuje výběr daní, tvorbu pracovních míst a legální podnikání, tedy motor ekonomiky. Dostupnost levných a neregulovaných cigaret také narušuje snahy o snížení míry kouření ve společnosti a dosažení budoucnosti bez kouře,"* dodává Harpantidis.

Francie, kde se v roce 2024 spotřebovalo 18,7 miliardy kusů nelegálních cigaret, z toho téměř 7,8 miliardy padělků, patří mezi země s dlouhodobě nejvyššími cenami cigaret a také nejvyšším podílem nelegálního trhu. V Nizozemsku se pak objem nelegálních cigaret oproti předchozímu roku více než zdvojnásobil (17,9 % v roce 2024 vs. 7,7 % z celkové spotřeby v roce 2023), ne náhodou po výrazném zvýšení spotřebních daní.

Naproti tomu země jako Bulharsko, Řecko, Itálie, Portugalsko - a Ukrajina mimo EU - v boji proti černému trhu s tabákem výrazně pokročily. Například Řecko zaznamenalo v roce 2024 meziroční pokles spotřeby nelegálních cigaret o 6,2procentního bodu na 17,5 %, tj. největší pokles za posledních deset let.

"Předvídatelné daňové režimy a silná podpora vymahatelnosti platných právních předpisů v konkrétních zemích našeho regionu se ukázaly jako účinný recept. Dobře víme, jak účinně čelit zločineckým subjektům, které se zabývají nelegální výrobou, distribucí a prodejem. Aby i ostatní státy získaly kontrolu nad těmito nebezpečnými trendy, měly by si z tohoto přístupu vzít příklad. Evropa si nemůže dovolit, aby v těchto kritických časech přicházela o tolik potřebné státní příjmy, které se ztrácejí, místo aby byly použity na klíčové oblasti, jako je obrana, vnitřní bezpečnost a sociální programy," řekl Massimo Andolina, prezident PMI pro evropský region.

V 38 evropských zemích zahrnutých do studie KPMG (27 členských států EU a Albánie, Bosna a Hercegovina, Černá Hora, Kosovo, Moldavsko, Norsko, Severní Makedonie, Spojené království, Srbsko, Švýcarsko a Ukrajina) se v roce 2024 spotřebovalo 52,2 miliardy nelegálních cigaret, což představuje 10 % celkové spotřeby. Ztráty daňových příjmů činily odhadem celkových 19,4 miliardy

eur, ve státech EU činily odhadované ztráty 14,9 miliardy eur.

Podíl nelegálních cigaret na celkové spotřebě v ČR vzrostl

Nelegální trh významně vzrostl i v České republice, konkrétně o 250 milionů kusů cigaret (ze 730 mil. na 980 mil. kusů, tedy o 34 %). a jejich podíl na celkové spotřebě vzrostl o 2,4 procentních bodů na 8,1 %. To představuje daňové ztráty ve výši téměř 5,5 miliardy korun.

Objem padělaných cigaret, které jsou z pohledu bezpečnosti, kvality, ale i kriminality nejnebezpečnější, se meziročně téměř zdvojnásobil (z 290 mil. ks na 530 mil. ks). Padělky tvořily v loňském roce více než 54 % všech nelegálních cigaret v ČR. Jak z pohledu objemu, tak i podílu, se jedná o smutný rekord.

Dalším významným zdrojem nelegálních cigaret zůstávají cigarety dovezené, nejčastěji z Polska (230 mil. ks), Běloruska (70 mil. kusů) a Ukrajiny (50 mil. ks). Pokud se podíváme na celkové objemy nedomácích cigaret, ať už legálních nebo nelegálních, vede i nadále Polsko s meziročním nárůstem z 950 milionů ks cigaret na 1,1 miliardy ks.

Další informace o prevenci nezákonného obchodu najdete na [PMI.com](https://www.pmi.com) zde.

Foto: Kuřáci v Evropské unii v roce 2024 spotřebovali 38,9 miliardy nelegálních cigaret, tedy nejvíce od roku 2015.